

מבוא

העבודה עוסקת בדרך בה מוצגים כוכבי כדורגל בסרטי קולנוע. כדורגל הוא ענף הספורט הפופולרי ביותר בישראל ובעולם וכוכבי כדורגל אינם ספורטאים רגילים, הם דמויות נערצות ומפורסמות הזוכות להתייחסות רבה בתקשורת (בן-פורת, 2002).

ככל שהתפתחה תעשיית הכדורגל לענף המגלגל מיליארדי שקלים, כך גברה גם המעורבות של התקשורת בכיסוי תחרויות הכדורגל, בדגש על הכוכבים הבולטים בתחום. מסיבה זאת נעשו בעשורים האחרונים סרטים על כוכבי הכדורגל הבולטים. תעשיית הסרטים בנושא קיימת בישראל ובעולם, סרטים אלה עסקו לא רק בקריירה המצליחה שלהם, אלא גם באורח חייהם, בחיי המשפחה שלהם ובתכונות האופי הבולטות שלהם (Whannel, 2002).

מכיוון שכדורגלנים רבים הפכו לדמויות נערצות ומפורסמות בעולם, הציבור מכיר היטב את הדמויות שלהם ומחזיק בתדמית ברורה לגבי כל אחד מהם. בחלק מהמקרים התדמית משקפת בצורה אמיתית את דמותו של השחקן ובמקרים אחרים מדובר בסטיגמות שגויות שנוצרו כתוצאה מהאופן בו מוצג השחקן בתקשורת (Andrews & Jackson, 2001).

מטרת העבודה תהיה לבחון באיזה אופן מציגים הסרטים שהופקו אודותיהם את כוכבי הכדורגל ובאמצעות כך להסיק וללמוד על השפעתה של תעשיית הקולנוע על תדמיתם של הכדורגלנים.

שאלת המחקר: כיצד מוצגים כוכבי כדורגל בסרטי קולנוע?

על-מנת לענות על שאלת המחקר אנתח כל אחד מהסרטים בנפרד ולאחר-מכן אערוך השוואה בין הניתוחים ואציג מסקנות משותפות. בעבודה זאת אנתח את האופן בו מוצגים חמישה כוכבי כדורגל בחמישה סרטי קולנוע שנעשו עליהם.

שניים מהסרטים עוסקים בכדורגלנים מפורסמים מישראל, אייל ברקוביץ' ואבי נימני, שכל אחד מהם נחשב לאחד מהכדורגלנים הגדולים ביותר שהיו בישראל. שלושה סרטים נוספים עוסקים בכוכבי כדורגל מהעולם – דיגו ארמנדו מראדונה ששיחק בשנות ה-80' ונחשב לדעת רבים לכדורגלן הטוב בהיסטוריה, כריסטיאנו רונאלדו וליאו מסי המככבים כיום בקבוצות המובילות בעולם ונחשבים כבר מספר שנים לשני השחקנים הטובים בעולם.

במסגרת הניתוח אבחן כיצד נתפסים הכדורגלנים בעיני מעריציהם ובעיני החברה כולה, האם יש שוני באופן בו הם מתנהלים בעולם הכדורגל לעומת עולם המשפחה, האם הסרטים שנעשו עליהם משפרים את תדמיתם או פוגעים בה וכן האם הם מחזקים סטריאוטיפים הקיימים לגבי כדורגלנים בכלל ולגבי השחקן עצמו בפרט.

בפרק המתודולוגיה (פרק 3) אציג 5 השערות המתייחסות לשאלת המחקר ומציגות תוצאות אפשריות. לאחר מכן במסגרת הדיון (פרק 4) אנתח כל אחד מהסרטים ואנסה לראות כיצד עומדות המסקנות ביחס להשערות המחקר שהצגתי בפרק 3.

כמובן שיתכן שהמסקנות לא יהיו אחידות ובסרטים מסויימים תהיה הצגה שתתאים להשערת מסויימת ובמקרה של סרט אחר התשובה עשויה להיות הפוכה. כמו-כן אנסה לבדוק האם קיים שוני באופן ההצגה של הכוכבים הישראליים לעומת הכוכבים העולמיים.

מתודולוגיה

לאחר שהצגתי את סקירת הרקע ולפני שאעבור לדיון בחלק הבא, אציג בפרק זה את המתודולוגיה בה אשתמש.

בפרק הפתיחה הצגתי את שאלת המחקר: **כיצד מוצגים כוכבי כדורגל בסרטי קולנוע?** כעת אסביר כיצד אני מתכוון לנסות ולענות עליה בפרקים הבאים

המדגם: 5 סרטים דוקומנטריים על כוכבי כדורגל מישראל ומהעולם.

מכיוון נעשו סרטים רבים על כוכבי ספורט בכלל ועל כוכבי כדורגל בפרט ואין דרך לבחון את כל הסרטים שנעשו, בחרתי בשיטת המדגם, כאשר אתמקד ב-5 סרטים דוקומנטריים שנעשו על כוכבי כדורגל מישראל ומהעולם. בבחירת הסרטים הקפדתי על כך שהמדגם יכלול בחלקו סרטים על כוכבים ישראליים ובחלקו על כוכבים בינלאומיים. בדרך זאת ניתן גם להשוות את אופן ההצגה המתקיים בישראל, לעומת זה הקיים בעולם

השיטה: המחקר שאערוך יהיה מחקר איכותני.

אבצע ניתוח תוכן פרשני של כל אחד מהסרטים בנפרד ואנסה לבחון כיצד הפרשנות והממצאים עומדים ביחס להשערות המחקר, אותן אני מציג בפרק זה. לאחר ניתוח חמשת הסרטים שיבוצע בנפרד, אציג פרק מסכם ובו אכתוב את מסקנותיי הכוללות על בסיס הניתוח שבוצע בנפרד בכל אחד מהסרטים

השערות המחקר: במסגרת הדיון שיוצג בפרק הבא אני מתכוון לבחון 5 השערות מחקר, כאשר בחלק מהמקרים ההשערות מנוגדות זו לזו.

השערה 1: סרטי הקולנוע יבליטו את הצדדים השליליים באישיותם של השחקנים.

ההגיון להשערה הזאת הוא שתקשורת הספורט ידועה גם כתקשורת ביקורתית ולעיתים אף "צהובה" אשר נוטה לבקר את הדמויות הבולטות בתחום ולהבליט פרטים "עסיסיים" ובכך גם לעורר עניין בציבור (גלילי, 2009). לכן ההגיון הוא שבסרטים כאלה ינסו המפיקים לחשוף צדדים פחות חיוביים ובכך ליצור עניין.

השערה 2: סרטי הקולנוע בעוסקים בכוכבים ישראלים יהיו דומים במאפייניהם לסרטי הקולנוע המציגים כוכבים בינלאומיים

ההנחה הזאת היא מכיוון שניתן לראות שלאורך השנים תקשורת הספורט ותעשיית הספורט בישראל הלכו בדרך דומה למה שהיה נפוץ בעולם. התקשורת בספורט ישראלי חיקתה בכל פעם באיחור של מספר שנים את דרכי ההתנהגות והסיקור של תקשורת הספורט בעולם (בן-פורת, 2002). לכן ההנחה היא שימצא דמיון בסגנון הסרטים ובדרך שבה יוצגו הכוכבים בישראל לעומת הדרך בה מוצגים הכוכבים העולמיים.